

JaKoLeV

časopis
podkrkonošských
evangelíků
2023

BIBLICKÁ ÚVAHA

POMOC LIDEM Z UKRAJINY
NA VRCHLABSKU

VLAJKOVÉ AKCE NAŠICH SBORŮ

Z VLASTNÍCH ŘAD

KAPLANSKÁ SLUŽBA
V NEMOCNICI

KALENDÁRIUM

JaKoLeV

časopis
podkrkonošských
evangelíků

3 EDITORIAL

4 BIBLICKÁ ÚVAHA

Proč jim pomáháte?!

5 ROZHOVOR S KRISTÝNOU BAŠE

Pomoc lidem z Ukrajiny na Vrchlabsku

10 SPOLEČNÉ AKCE – LETNÍ TÁBOR

12 VLAJKOVÉ AKCE NAŠICH SBORŮ

Kam pojedeme letos na vodu?

Uprchlíci z Ukrajiny na libštátské faře

Křížlické podletí očima obsluhy Charitativní kavárny

Otevřená fara

20 Z VLASTNÍCH ŘAD

Vzpomínka na Jiřinu Fišerovou

22 KAPLANSKÁ SLUŽBA V NEMOCNICI

24 KALENDÁRIUM

26 FARÁŘI, KURÁTOŘI A KONTAKTY

Benefiční festival Zahrada 2022

*Kaplanská služba v nemocnici,
foto: Pavla Medřická*

MICHAEL PFANN

Milé čtenářky a milí čtenáři,

vítejte na stránkách JaKoLeVu, časopisu evangelíků, kteří se tady u nás v Podkrkonoší scházejí. Pod písmeny z názvu časopisu se skrývají sbory v Jilemnici, Křížlicích, Libštátě a Vrchlabí. Všude tam se setkávají a pracují evangeličtí křesťané. Možná některé z nich znáte a ani nevíte, že v neděli chodí do kostela. A taky, že společně podnikají spoustu dalších věcí. Na stránkách časopisu se dozvíte, co vlastně všechno a že ten jejich život a práce jsou dost rozmanité.

Letos jsme se všichni, každý po svém pustili do práce na pomoc lidem přicházejícím kvůli válce z Ukrajiny. Můžete si přečíst rozhovor s koordinátorkou této pomoci z vrchlabské Diakonie ČCE Kristýnou Baše nebo o soužití s lidmi z Ukrajiny na libštátské faře. Já se na úvod nad Bibli zamýšlím, proč to vlastně vůbec děláme. Dozvíte se ale také o dalších akcích, které spolu podnikáme: o dětském táboře pod stanem u Pecky, o letních vodách valteřických, o podletním festivalu v Křížlicích nebo o besedách, které pořádají na faře ve Vrchlabí. Vzpomeneme na Jiřinu Fišerovou, které jako evangelička v Horní Branné žila a pracovala od narození až do smrti.

A na konci se také dozvíte, co na letošek plánujeme a kde nás najít, kdybyste se za námi chtěli podívat anebo prostě přijít na kus řeči. I to se občas hodí. Přejeme příjemné čtení a doufáme, že se někde potkáme a poznáme.

Proč jim pomáháte?!

Tuhle jsem se uprostřed noci probudil. Nemohl jsem hned usnout. Tak jsem vstal z postele a šel se napít. V bytě tma. Jen světýlka. V koupelně svítí odpočítávání na pračce. V kuchyni hodiny na troubě. Domytá myčka. V koutě pípá robotický vysavač. Trochu smrdí uhlí. Jdu raději zkontrolovat kotel. V pořádku. Zlobí, ale topí. Pes mě sleduje při cestě na záchod. Spláchl jsem pitnou vodou. Natočil jsem si čistou vodu. Napil se. Zkontroloval děti v jejich pokoji. Spí. Lehl jsem si zpět do postele ke spící manželce. Ještě než jsem usnul, přehrála se mi znovu v hlavě ta cesta z postele do postele. Uvědomil jsem si, co všechno mám. Všechny ty věci a bytosti po bytě má člověk tendenci brát jako samozřejmost. A přitom je to také bohatství, co mám.

A pak jsou tu lidi, co to nemají. Ještě před rokem to třeba taky měli a teď je to pryč. V domě jim nejdřív přestala téct teplá voda, potom i ta pitná. Pak jim dům vzala válka. Manžela si povolala do boje. A oni, aby si zachovali vlastní život, museli utéct a teď jsou v cizí zemi. Na ubytovně. Bez znalosti jazyka. Bez práce. Téměř bez prostředků.

Ježíš povídá svým žákům podobenství o tom, jak to probíhá u nebeské brány. Stojí před ní král a lidi. Jedněm říká: „Pojďte dál. Však já vím, že jste mi dali jíst, když jsem měl hlad, pít, když jsem měl žízeň, postarali jste se o mě, když jsem byl utmáčený na cestě, když jsem byl nahý, oblékli jste mě, přišli jste na návštěvu, když jsem ležel nemocný a když jsem seděl za mřížemi, i tehdy jste za mnou přišli.“ Lidé čekající před bránou se diví: „Kdy to bylo? Kdy jsme tě potkali hladového, nebo žízňového a tak dál a postarali se o tebe?“ Král/Ježíš odpovídá: „Cokoli jste udělali pro někoho v nouzi, udělali jste mně.“ (Huť to tedy dopadlo s těmi, kdo byli k nouzi druhých lhostejní. Lhostejnost holt plodí lhostejnost.)

Proč jim pomáháme? Tady je odpověď. Toto podobenství je východisko pro naši péči o lidi, kterým se daří blbě. Vlastně nám zjednodušuje rozhodování. Nemusíme se ptát, proč bychom někomu měli pomáhat, proč bychom se o někoho měli starat. Prostě proto, že to potřebuje. To je dostatečný důvod.

Před rokem k nám začali přicházet lidé, které z domova vyhnala válka. Dařilo se jim sakra blbě. Když si projdeme svoji cestu z postele pro skleničku vody a zpátky, většina z nás zjistí, že žijeme v nebyvalém blahobytu. Jistě, vždy je co zlepšovat. Ale už jen ta pitná voda v kohoutku je luxus, který většina lidí na světě nemá. Jsme

bohatě obdarovaní. Za to můžeme být vděční. A také se o něco z toho můžeme podělit – ať už je to kus oblečení, čas nebo peníze.

Jestli nás ten ukrajinský rok něco naučil, tak je to zjištění, že když něco dáme, tak aniž bychom to čekali, také něco dostaneme. Těch vůní a chutí ukrajinského jídla, nových písní, těch nových setkání a zvláště inspirace lidmi houževnatými a odvážnými, připraveným prát se za svou věc – toho letos bylo také dost. Tak proto všechno jim pomáháme. A oni nečekanými cestami zase obohacují nás.

ROZHOVOR

S KRISTÝNOU BAŠE PRO JAKOLEV, 19. 1. 2023

foto: archiv Diakonie ČCE – středisko Světlo ve Vrchlabí

Pomoc lidem z Ukrajiny na Vrchlabsku

Krátké představení: Hned v první dnech války na Ukrajině se podobně jako na jiných místech ve Vrchlabí dali dohromady lidi, kteří chtěli nějak pomoci. První setkání těch, kdo se chtěli zapojit, se uskutečnilo na vrchlabské evangelické faře několik dní po propuknutí války. Spousta lidí se chtěla do pomoci zapojit. Vymýšleli jsme, jak na to? Co je přiměřená pomoc? Zdůrazňovali jsme, že to bude běh na dlouho trať, že bude třeba mít dlouhý dech. Záhy jsme také zjistili, že celou tu dobrovolnickou pomoc, komunikaci s úřady, a především s lidmi přicházejícími z Ukrajiny musí někdo koordinovat. Ve spolupráci vrchlabského evangelického sboru, vedení církve a vrchlabského střediska Diakonie ČCE vzniklo místo pro koordinátorku pomoci Ukrajině. Postupem času se její místo plně přesunulo pod křídla střediska Diakonie ČCE. Jmenuje se Kristýna Baše.

Kristýno, proč pomáháš lidem, kteří utíkají před válkou z Ukrajiny?

Jednak jsem byla ve správný čas na správném místě. Sama jsem na Ukrajině několik let žila. Když se v únoru 2022 stalo, co se stalo, měla jsem pocit, že moje zkušenosti s ukrajinskou kulturou, znalost jazyka, znalost prostředí, z kterého lidi byli nuceni uprchnout, můžou pomoci přichozím z Ukrajiny se tady nějak orientovat. Druhá věc je: beru to jako takovou svoji povinnost pomáhat lidem, kterým se děje něco

totálně strašného, kdy cizí národ bez jakéhokoli udání důvodu napadne jejich území. Vnímám to i jako naši povinnost, pokud chceme uchránit náš český národ a češství, protože se to děje kousek od nás. Je to konflikt, který zahýbal celou ekonomikou světovou, vlastně celým světem. Podle mě se nebavíme o tom, jestli pomáhat, nebo nepomáhat. Tak otázka by spíš měla být: jak pomáhat?

Máme za sebou rok války na Ukrajině. Byl to dlouhý a náročný rok, plný složitých situací. Ty jsi toho dělala spousta. Dokážeš stručně shrnout hlavní oblasti pomoci, na nichž ses podílela?

Chtěla bych říct, že v tom nejsem zdaleka sama. Já bych vůbec nemohla obsáhnout to všechno, co děláme. Bez zapojení jednotlivců z ukrajinské diaspory žijící ve Vrchlabí a okolí bychom nemohli efektivně pomáhat. Já myslím, že se nám povedla taková věc. Když se tady projdete po Vrchlabí, potkáváte řadu našich nových ukrajinských sousedů. (Nerada používám to slovo uprchlík). Vidíte je, jak vedou děti do školy. Vidím, že se třeba i smějí. Jdou z nákupu nebo do práce. Podařilo se nám určitou část lidí z Ukrajiny zaktivizovat. Pomohli jsme jim orientovat se v nové zemi, usebrat se, najít nějaký klid, bezpečí a nadechnout se, aby mohli začít fungovat. Protože řada z nich musela ze dne na den opustit své teplé domovy, své kanceláře, byty, na něž třeba zrovna splatili hypotéku. Myslím, že jsme vytvořili jakési bezpečné prostředí.

Pracujeme zejména s těmi, kteří vidí svoji blízkou budoucnost v Česku. Když se jich zeptáte, řeknou, že kdyby měli šanci, tak by se chtěli vrátit. Ale u řady lidí už to reálně není možné. Těmto lidem pomáháme. Hlavně prakticky, učíme je česky. Od začátku dubna 2022 postupně na třech místech ve Vrchlabí a na jednom v Jilemnici provozujeme kurzy češtiny. Řada lidí tady nemůže najít práci. Tak mají alespoň ten cíl, že jednou týdně jdou na češtinu. Tam s nimi my můžeme navázat důvěru. Důvěra je důležitá. Protože říci si o pomoc není jednoduché. Dáváme jim tedy podporu také v legislativě. Jak tu fungovat, jak se vyznat se v zákonech, jaké jsou jejich občanské povinnosti. Pomáháme jejich dětem zvládat školu. Podporujeme také pedagogy skrze kurzy pro práci s dětmi z Ukrajiny. Děláme interkulturní tréninky: kdo je vlastně příchozí z Ukrajiny, jaké mohou být potenciální konflikty a jak jim předcházet, jaké jsou ty jinakosti. Naše práce je taková podpora, doprovázení. Asistence. Doprovázení třeba na úřady. Pomoc při hledání lékařské péče. To je velký problém i pro české občany. Pomáháme s překladem, tlumočením. Pomáháme jim zorientovat se v místních podmínkách.

Snažím se také nacházet společnou řeč mezi námi Čechy a Ukrajinci. Protože řada lidí tady zůstane. A je nutné si na tyto podmínky, které jsou pro nás všechny nové, nějak zvyknout. Vzájemně se můžeme obohatit. Ukrajinská kultura je velmi bohatá. Je tu mnoho podobností s českou kulturou. Chceme ukázat, že různé strachy z Ukrajinců jsou zbytečné. Naopak je to obohacující. Lidé, kteří přišli z Ukrajiny, jsou pracovití. Rodina tam funguje trochu jinak než v Čechách. Bez ní tam člověk není nic. Kdyby tam nefungovaly různé neformální vazby, tak je člověk ztracený. Tak to je také obohacující.

Beru to také i tak ekonomicky. České republice chybí pracovníci. Spousta Čechů nechce dělat u pásu nebo podobné práce. A Ukrajinci jsou za tyto práce vděční.

Mluvíš o tom, že tu spousta lidí z Ukrajiny zůstane. Dokážeš si představit, že budeme jednou opravdu sousedé, přátelé? Že si spolu sedneme u jednoho stolu v hospodě a dáme si spolu pivo?

Byla bych za to velmi ráda. Přišlo by mi to skvělé, že by to tak mělo být. Zároveň od začátku pracuji s ukrajinskou diasporou, s lidmi, kteří tady žijí deset dvacet let. Když se s nimi na toto téma bavím, tak jsem překvapená, že třeba říkají, že se snaží ani nehlásit k tomu, že jsou Ukrajinci. Snaží se mluvit perfektně česky, aby to na nich nikdo nepoznal. Říkají, že se tady zatím nikdy necítili jako doma. Doma je na Ukrajině. Jsou samozřejmě výjimky. Myslím si, že za jednu generaci se to sice v některých případech povede, ale je to hodně složité. Je ale důležité říct, že to je prostě nová realita. Není to o tom, jestli to tak bude, nebo nebude. My si nemůžeme vybírat. Válka na Ukrajině neskončí v nějakém blízkém výhledu. A i kdyby válka skončila zítra, tak to neznamená, že se všichni Ukrajinci můžou vrátit zpátky. Ta země je částečně dost zničená a je to těžký, vrátit se tam se svými malými dětmi a pokračovat v životě jako před 24. únorem 2022. Zároveň ekonomická situace České republiky je samozřejmě jiná, rozdíl v platech, příležitostech, zákonech. Je možné, že se tady ukrajinská rodina usadí, děti začnou chodit do školy, získají zaměstnání a nebudou se chtít už vrátit. To je statistika, která hovoří o jedné třetině až dvou třetinách lidí, kteří to takto mají.

Pro nás Čechy je to v něčem nová zkušenost, protože česká společnost je dost kulturně homogenní. Většina lidí tady mluví česky, kdo nemluví česky nebo nevypadá jako Čech, tak to tady má prostě těžké. Tak to bohužel je. Ve velkých městech v jiných státech to funguje jinak, pro nás je to nové. Pro mě je otázka: jasně, že tu budou žít. Ale dokážeme žít opravdu jako jedna společnost, jako lidé, kteří se spolu baví, jsou přátelé? A co pro to můžeme udělat?

Myslím si, že lidé z mojí bubliny toho schopni jsou. Vidí tu úžasnou barvitost. Při různých setkáních mohou ochutnat výborné ukrajinské jídlo, slyšet novou hudbu, nový jazyk. Mohou se bavit o jiném pohledu na svět. To je fajn. Ale jestli je na to nějaký nástroj... Prostě nám to reálně bude trvat. Nemyslím, že je nutné, aby byli všichni přátelé, „jedna velká rodina“. Jsou ale věci, které pro to každý z nás můžeme udělat. Je to o informovanosti. Nedělat si ukvapený názor, aniž bych slyšel druhou stranu. Mít otevřenou mysl. Zjistit si, jak to na Ukrajině je. Nemyslet si, že nám Ukrajinci berou naše sociální dávky. To, co se vydává na podporu Ukrajiny, je ve skutečnosti malý zlomek oproti nákladům na naše sociální dávky. Informovanost a dialog jsou důležité. Brzda všeho je strach. Nemáme se ale čeho bát. Bát bychom se měli, kdybychom nepomáhali a kdybychom Rusko nechali bez jakékoliv kontroly řádit na Ukrajině.

Z toho, co povidáš je zřejmé, že spousta věcí je těžkých. Když se ohlédneš za uplynulým rokem, za co jsi vděčná, co se podařilo?

Jsem vděčná, že čtyřicet lidí chodí pravidelně na češtinu. Řada z nich je schopná se postavit se před publikum a mluvit srozumitelnou češtinou. Děti se smějí. Líbí se jim na české škole. V řadě ohledů jsou vděční a jsou rádi, protože se tady cítí bezpečně. Jsem ráda, že se moji spoluobčané k těm lidem zachovali dobře. Vytvořili jsme

bezpečné prostředí. Mně to osobně obohacuje, protože ti lidé mají obrovskou sílu a odvahu a také velkou pokoru.

Podařilo se nám vyřešit bytovou situaci pro asi šedesát ukrajinských uprchlíků. Podařilo se nám jednomu většímu ubytovateli ukázat, že když nabídne své těžko obsaditelné ubytovací kapacity ukrajinským uprchlíkům, tak pomůže spoustě lidem. Jsem ráda, že takoví lidé mezi námi jsou.

Podařilo se propojit nabídku zaměstnání s poptávkou. Na malém městě to jde lépe přes různé kontakty. To je skvělé, protože naším cílem je, aby se lidé mohli postavit na vlastní nohy. Aby nemuseli být závislí na sociálních dávkách, ale mohli žít plnohodnotně a mohli společnosti něco vrátit. Ukrajinci to vnímají jako velký dluh a chtějí to České republice vrátit. Je skvělé, že jim to umožňujeme.

Děkuju! A děkuju za tvoji práci, protože mi přijde moc důležitá, a je toho spousta, co jsi udělala. Děkuju!

Michael Pfann

Evangelický tábor na Pecce

ANTONÍN KAŠPAR

V srpnu předešlého roku se děti a mládež z vrchlabského, jilemnického a křížlického sboru vydali na tábořiště poblíž hradu Pecka.

Děti se na týden dostaly do Země Nezemě, společně s farářem Michaelem Pfannem, Kubou Hálou a Jírou Weinfurterem a dalšími mladšími vedoucími. Průvodcem jim byl Peter Pan a v průběhu tábora spolu zažili kdejaké dobrodružství, potýkali se s bandou pirátů, vedených kapitánem Hookem, v noci naháněli divoké vlky nebo hledali skrytý poklad.

Každý den jsme kromě napínavého příběhu Petra Pana zažívali i dobrodružství spojená s táborovým životem. Nedaleko byl krásný rybník, kam jsme se každý den v rámci rozcvičky chodili koupat. Vařili jsme si, vozili vodu a v neposlední řadě různě vylepšovali tábořiště o věci, které nám chyběly. Učili jsme se také nové nejen tábornické dovednosti, jako třeba skládání Rubikovy kostky, uzlování, morseovku a Kimovu hru.

Byli jsme se také podívat na Pecce, dali si zmrzlinu a zahráli si hru se špendlíky. Každý z týmů dostal špendlík a úkolem bylo sérií výměn s lidmi žijícími ve městě se dostat k co možná nejcennějšímu předmětu. Hru jsme nehráli nijak dlouho, takže se nikdo nevrátil s živým kohoutem, jako někteří hráči před námi, zato jsme získali například láhev vína, svícen, nebo barevné tkaničky.

Pro některé byly nevyžádaným dobrodružstvím i latríny za táborem se shrujícími se plachtami nebo setkání s mladým teletem, toulajícím se po zdejších lesích. Poslední večer nás také docela překvapil silný liják. Bohužel až potom, co jsme společně zbouřili tábor, a tak jsme spali v provizorních přístřešcích a dřevěné boudě, sloužící jako kuchyň i základna.

Týden společného soužití nám uzavřely bohoslužby pod širým nebem, na které za námi přijeli i rodiče, a pak už jsme se mohli zase vrátit domů, abychom si vyprali špinavé hadry, umyli se a vrátili se do svých postelí.

Kam pojedeme letos na vodu?

JIŘÍ LOUDA

Častá otázka, která se ozývá při kávě po bohoslužbách ve Valteřicích. Patnáct let je to? Nebo už tu bude dvacet? Přesný první rok si nepamatuji, však jsme začali jaksi nesměle, zkusmo, vlastně jako vedlejší produkt vánočních her. Manželé Horákové připravili scénář a hudební režii, nácvik však již byl do značné míry na samotných mládežnících a na mě, coby ochotníkovi. Vytvořila se tak „povedená partička“. Děvčata a kluci z jilemnického, křížlického, libštátského sboru a valteřické stanice si dobře rozuměli a nechtěli zůstat jen u vánočního divadla.

Začali jsme vymýšlet, co společně ještě podnikneme. Bylo jen otázkou času, než někdo upozorní na čtveřici lodí, které odpočívají na půdě nad garáží za jilemnickým sborovým domem. Však řada z mládežníků na nich ještě s Hudcovými sjela Jizeru a někdo i Hron. Jizera je splavná kousek za humny. Radek z Jilemnice, Máří z křížlických Štěpanic, valteřičtí Eliška, Zuzka a Jirka, k tomu ještě vrchlabský Petr, posléze Víťa z Libštátu a jádro „vodácké party“ bylo na světě.

Od počátku jsme neplánovali žádné regulérní vodácké tábory. Jen takové kamarádské výpravy bez velké organizace. Lodě máme, vlek si půjčíme od vrchlabského domu dětí, auta vezmou ti, co je mají, a o jídlo se postará každý, jak umí. Místo na spaní také někde najdeme, však jsou mezi námi zkušení trempíci. Tak proběhla památná první Jizera z Malé Skály do Mnichova Hradiště. Plno zážitků, hodně legrace a ona ani ta květnová voda není zas tak studená, když se do ní spadne nečekaně... Ano, květnová, už od počátku jsme totiž vyráželi jen na prodloužený víkend nejbližší státnímu svátku 8. května. Nekomplikovalo to prázdninové plány a řeky ještě mívají trochu té jarní vody. Když to vyšlo jednou, proč plavbu nezopakovat. Další rok jsme zkusili Orlici. Jiná řeka, nové zážitky a přidávají se další plavci (vodáky se teprve stanou). Kamarádi a kamarádi kamarádů. Někteří již úplně z necírkevního prostředí.

Ačkoli faráři to s námi dlouho nevydrželi – většinou jen jeden pokus, snažíme se úplně nezesvětštit. Když je kytara, večer zpíváme též křesťanské písničky ze zpěvníku Svítá. Cíleně navštěvujeme bohoslužby v místě. Poznáváme tak nejen krásy jednotlivých řek, ale také různé končiny naší církve, občas nahlédneme do ekumeny.

*Hromadná fotka osvěží paměť,
vždycky ale někdo chybí,
na Sázava 2019 nás bylo přece víc ...*

*Odér syntetické pryskyřice a svědění
skelných vláken – to patří k věci.*

Pokud není v rozumné blízkosti bohoslužebné shromáždění, uděláme čtené bohoslužby v přírodě. Ke koloritu našich vod patří i dvě písně z Evangelického zpěvníku: Krásná je modrá obloha a zejména V tvé síle Pane Bože můj. To je totiž jedna z mála kancionálových písní, kde se objevuje loď, plavba, hukot vln a spásný břeh. Obě písně se staly našimi hymnami, bez nichž se žádná výprava neobejde.

Brzo nám nestačilo vydat se na vodu jen jednou do roka. Podle osvědčeného schématu: státní svátek + víkend, jsme přidali ještě podzimní vodu v září – tedy na sv. Václava. Ta získala přívlastek „rodinná“ na rozdíl od květnové „mládežnické“. Začaly se nám totiž v lodích množit mrňouskové a nejen to, přidali se i někteří rodičové mládežníků, strýčkové a tak dále. Na rozdíl od jarního termínu se ten podzimní mnoho neosvědčil. Zejména pro nejmenší bylo trochu chladno a když prší, není se v lodi kam schovat... Nakonec tedy přišlo to, čeho jsme se zpočátku neodvážili. Na vodu jezdíme i v létě, a to na celý týden. Původní sestava se trochu obměnila a zejména rozrostla. Novými pilíři se stali Magda, Láďa, Míra, Věna, Hanka a další. Všechny jmenovat nejde, i když bych rád. Všichni patří do té naší „party“ čítající v létě víc než dvě desítky vodáků tří generací. Je nás hodně, takže to již s tábořením „na divoko“ mimo oficiální kempy není tak jednoduché. Takový „cikánský lágr“ dokáže někoho vystrašit. U Budyně nad Ohří na nás „domorodci“ dokonce poslali policii! Měli strach, že jsme jim jejich pole s česnekem přijeli vyloupit lstivě na lodích.

Do našeho společenství nepatří jen ti, kteří se s námi plaví, ale i ti, kteří nám pomáhají – vlek i flotilu zasloužilých laminátek je třeba opravovat a někde uložit. Bez Honzy bychom neměli renovovaný vlek a bez Jiřinky střechu nad ním. Díky.

Nejen do Jizery a Orlice, na něž se rádi vracíme, ale vedle známých vodáckých řek jako jsou Sázava, Otava, Lužnice, Vltava, Ohře, Berounka, Morava a Dyje jsme již smočili pádlo také do Labe, Úpy, Metuje, Ploučnice, Opatovického kanálu, Opavy a Bečvy, též do méně obvyklých toků, kde vodáky tak často nevidí, jako je například Loučná, Cidlina, Kněžná či Kalenský potok. Nepřekážely nám ani hranice, a tak jsme mohli obdivovat krásu Božího stvoření z hladiny polských řek Bobr, Kwisa a Kladská Nisa. O zážitky proto není nouze. Každý nováček je pak odsouzen vyslechnout si večer u ohýnku naše legendy z předchozích výprav. A že těch lidí již s námi plula pěkná řádka, někteří jen jednou, ale více je takových, kteří se rádi opět vracejí. Jsme vděční za toto společenství. Krásně to shrnuje poslední verš naší oblíbené písně: „...krásná je modrá obloha, je zázrak pod ní žít, písněmi ten dar od Boha můžeme vyjádřit.“

Uprchlíci z Ukrajiny na libštátské faře

ABIGAIL A PETR HUDCOVI

Od března roku 2022 našlo na evangelické faře v Libštátě útočiště celkem 17 uprchlíků z Ukrajiny. Byly to hlavně ženy, dále 4 děti a jeden muž. Všichni přišli přes HUMPO (humanitární pomoc) a byli přiděleni KACPU Liberec (krajské asistenční centrum pro pomoc uprchlíkům).

Zvláště z počátku to nebylo jednoduché, nejen kvůli jazykové bariéře. Nikdo z nich nemluvil jiným jazykem nežli ukrajinsky nebo rusky. Pro nás, starší generaci, to znamenalo oprášit zasutou ruštinu, ale moc se to nedařilo.

Na počátku bylo potřeba dojet s nimi do ČSOB v Nové Pace, aby si mohli zařídit bankovní účet, zajet s nimi do Semil na VZP a na pracovní úřad, shánět práci, zavést je do Charity, kde by si mohli vzít nějaké oblečení, boty a další potřebné věci (většinou přišli s jedním zavazadlem, kam se jim toho mnoho nevešlo), dětem pomoci zařadit se do školy, pro online výuku sehnat notebooky, pro kontakty s rodinou některým zařídit mobily, tablety, přihlásit je k lékařům.

Někteří potřebovali ošetření záhy, neboť dostali covid. Najednou jich bydlelo na faře 15 a pro dlouhodobější soužití a pro tak různorodou skupinu z různých oblastí a různých sociálních vrstev – nejvíc z Charkova, dále z Kyjeva, z Krivého Rohu, z Bachmutu, od Užhorodu – už to bylo moc. Navíc s jednou větší kuchyní a malou kuchyňkou, dvěma koupelnami, dvěma ledničkami to na dlouho nebylo komfortní bydlení.

Mysleli jsme, že do léta se všichni vrátí, ale situace na Ukrajině to nedovolila. Na prázdniny si ubytování na faře zamluvily už dříve jiné skupiny, které jsme nemohli odříct. Našli jsme řešení – starosta městyse svolil, že můžeme uprchlíky ubytovat v obecní ubytovně po dva měsíce prázdnin. S jejich souhlasem jsme je přestěhovali. Zpátky k nám se těšili, protože ubytovna byla stísněná, bez zahrady a dalšího pohodlí.

Především zpočátku jsme se o péči o ně podělili s několika členy sboru. Takže celá tíha neležela jen na nás. Mezi ubytovanými z Ukrajiny časem docházelo k různým napětím a neshodám, ale to se nám doposud podařilo vyřešit, ač někdy došlo i na tvrdá slova. Někteří jsou velmi impulzivní. Ukrajinka, která zde žije už 20 let a ujala se jejich výuky češtiny, byla tlumočnicí a problémy se tak díky ní daly lépe objasnit.

V zásadě ale všichni ubytovaní projevují vděčnost za tuto naši starost a za tuto možnost. My jsme byli velmi vděční za online konference, které uspořádala kancelář synodní rady, díky níž jsme se dozvěděli o možnostech finanční podpory k zajištění péče o uprchlíky. Přes ústředí církve a Diakonii ČCE jsme získali finanční prostředky, za něž jsme mohli nakoupit nové matrace, lůžkoviny, lednici, zavést internet, poskytnou mobilní telefony, powerbanky, zaplatit učitelku češtiny apod. A také díky online

konferenci bylo pro nás moc důležité sdílení s ostatními, kteří se v Česku starali podobně jako my. Zvláště zpočátku velmi pomohli členové i nečlenové sboru materiální pomocí.

Takovou vlašťovkou pro nás bylo, když se někteří rozhodli na Ukrajinu se vrátit. Jako první odjely hned v květnu dvě ženy do Kyjeva. Na konci prázdnin se vrátila babička s vnučkou a jejími dvěma dětmi do Charkova. S nimi jsme stále v kontaktu přes příbuznou, která u nás ještě zůstala. Posílá na Ukrajinu potřebné věci, naposledy jsme jim dodali powerbanky a svíčky, aby při častých výpadcích energie měli aspoň čím svítit a dobíjet si mobily. Tři ženy si našly ubytování v soukromí, takže v současné době máme 8 ubytovaných v 5 pokojích. Je to mnohem pohodlnější ubytování, ale i tak není bez problémů a konfliktů.

Válka trvá dál. Naprostá většina z našich ubytovaných vyhlíží chvíli, kdy se budou moci vrátit domů. Na Ukrajině mají dosud ještě své domovy a své milé. Ti, kteří domov ztratili, uvážují, že zde zůstanou.

Křížlické podletí očima obsluhy Charitativní kavárny

JIŘÍ WEINFURTER

Byl to opravdu zdařilý nápad. Přišla s ním před několika lety moje paní a sama se tohoto miniprojektu ujala – otevřít na Křížlickém podletí kavárnu a její výnos věnovat na nějaký dobročinný účel. Nikdo z nás netušil, jak velké nasazení to bude vyžadovat a jestli to vůbec přinese nějaký užitek.

Již první kavárna před dvěma lety nás přesvědčila, že zájem o tuto nabídku je veliký. Každý rok kavárnu zcela nezištně a na vlastní náklady „zásobují“ šikovné pekařky, cukrářky, kuchařky všech věkových kategorií. A zákazníci od začátku festivalu až do pozdních večerních hodin přicházejí, aby se občerstvili, pobyli a někteří i opravdu štědře podpořili „projekt“, na který je celý výnos určen. Předchozí roky byl výnos věnován na podporu rekonstrukce křížlické evangelické fary, která se po desetiletích „odstávky“ opět vrátila ke svému původnímu účelu. Fara dnes opět slouží k ubytování místního faráře a zároveň bude také sloužit k různým formám setkání. Nebyl to ale jen výnos charitativní kavárny, výtěžek celého festivalu byl věnován na tento účel. Jsme opravdu vděční za tuto přízeň i podporu, naší obci, která je spoluorganizátorem Křížlického podletí a mnoha dalším dárcům, kteří i jinou cestou na obnovu fary přispěli.

Tento poslední ročník jsem měl za to, že bychom měli výtěžek věnovat někomu, kdo se dostal do opravdu velké nouze. A poté, co se naše společnost otevřela uprchlíkům před ruskou agresí, se mně zdálo zcela jasné, kam bychom tu podporu měli nasměrovat. Nakonec jsme k tomuto účelu použili výnos z letního koncertního cyklu Tradice alternativy. Konkrétně jsme ho použili na pokrytí části nákladů na zubní zdravotní péči, která není hrazená ze zdravotního pojištění pro dva uprchlíky z Ukrajiny. A výnos z kavárny a vůbec celého Podletí byl nakonec věnován na chystanou rekonstrukci střechy evangelického kostela v Křížlicích. Tento kostel byl postaven a slavnostně otevřen v lednu roku 1785. Převzali jsme do správy od předků mnoha předchozích generací. Záleží nám tedy na tom, abychom ho také v pořádku předali těm, kteří tu budou po nás. Kostel byl zařazen do seznamu chráněných památek, jako součást historického areálu evangelických budov v Křížlicích a tvoří významnou dominantu našeho kraje. Aby sloužil i v budoucnosti lidem ze širokého okolí. Bez ohledu na vyznání a církevní příslušnost. Tak jsme za podporu i touto cestou vděční každému, kdo jakýmkoli způsobem přispěl.

Ale zpátky ke kavárně. Jak jsem se již zmínil, zájem o naši kavárnu byl obrovský.

Práce za pultem kavárny byla pro mě zcela nová zkušenost. V minulých letech jsem se soustředil na moderování programu celého festivalu. Možná jsem měl možnost víc poslouchat hudbu těch, kteří nám přijeli zahrát a také jsem se víc setkával muzikanty, abych je poznal o trochu víc a mohl o nich také něco říct. Na víc už jsem moc času neměl. Tentokrát jsem mohl být součástí týmu kavárenské obsluhy. A přestože jsme se po celou dobu festivalu moc nezastavili, byla to příležitost pro spoustu příjemných setkání s mnoha různými lidmi, domácími i těmi, kteří se za námi vypravili z různých koutů naší země. Tak se těším na další ročník. Na další setkání. Na další rozhovory. A jestli nám bude počasí přát alespoň o trochu víc než tentokrát, sejdem se možná ještě v hojnějším počtu. Těšíme se na vás.

Ve Vrchlabí máme Otevřenou faru. Všem.

JAKUB KAŠPAR

V polovině března se ve vrchlabském evangelickém sboru sešla čtyřicítka lidí na prvním z nově odstartovaného cyklu setkávání, který jsme nazvali Otevřená fara (na sociálních sítích hledejte hashtag #OtevrenaFara).

Jako první přijela povídat vzácná návštěva, válečná reportérka Markéta Kutilová, o svých zkušenostech z reportážních cest do válek v Sýrii a Náhorním Karabachu. Tři týdny před besedou ovšem napadlo Rusko Ukrajinu a Markéta se z bránící se země vrátila den před svojí cestou do Vrchlabí, takže téma setkání se, bohužel, logicky muselo rozšířit.

Potěšila nás hned na prvním setkání jedna věc – že si k nám cestu našla velká většina lidí „zvenku“, tedy mimo sbor. To nám udělalo velikou radost právě proto, že k tomu směřuje celá myšlenka Otevřené fary jako prostoru setkávání, obohacujícího promýšlení důležitých a zajímavých témat a pěstování vzájemné komunikace a tolerance.

Otevřená fara pokračovala v roce 2022 celou sérií dalších setkání. O práci s krajany v Oděské oblasti Ukrajiny i jejich aktuální situaci povídal libišský farář Miroslav Pfann, přijel mezi nás známý salesián Ladislav Heryán, já jsem vyprávěl o životě na gruzinském Kavkazu, evangelický farář pro menšiny a lidská práva Mikuláš Vymětal přijel s představením všemožných praktických aktivit pro potřebné nebo vyloučené lidi a komunity. Bez překvapení největší zájem (přišlo 120 lidí!) vyvolalo setkání s novomanželí Evou a Markem Adamczykovými.

V roce 2023 už s námi byli třeba Petr Otradovský s vyprávěním o tom, jak procestoval USA na motorce, nebo inspirativní katolický kněz a historik Tomáš Petráček. Spolu s vrchlabským střediskem Světlo Diakonie ČCE se v roce 2023 chystáme ještě více propojit Otevřenou faru s Otevřenou farní zahradou a diakonickou Terapeutickou zahradou. A těšíme se na to.

Z VLASTNÍCH ŘAD

Vzpomínka na Jiřinku

PAVLA ZEMÁNKOVÁ

V srpnu tohoto roku zemřela po vleklé nemoci oddaná členka valteřického a později jilemnického sboru sestra Jiřinka Fišerová. Bylo jí 78 let. S Jiřinkou máme všichni spojené vlastnosti jako obětavost, nesmírná pracovitost a všestrannost, laskavost a tolerance.

Měla jsem tu čest s Jiřinkou dlouhá léta vařit na letních táborech v Křížlicích a směla jsem ji též navštěvovat doma, když už byla upoutána na lůžko. Ani ve zdraví, ani v nemoci jsem od ní neslyšela jediné slůvko nářků, stížností či pochybností. Těžkosti komentovala často slovy: „Musíme se s tím nějak popasovat...“, však on se o nás Pán Bůh postará.“ I když jsem přicházela navštívit těžce nemocnou přítelkyni, byla jsem to vždy já, kdo si odnášel lepší náladu, povzbuzení a novou naději. Taková síla v této slabé, nemocné ženě byla! Téměř čtyři měsíce po jejím odchodu na věčnost vzpomínám na Jiřinku u kávy společně s její dcerou a sestrou a snažím se dopátrat zdroje její moudrosti a síly.

Jiřinka pochází z nábožensky smíšené rodiny. Maminka byla katolička, tatínek evangelík. Rozdílná víra však nikdy nebyla problémem a děti poznávaly jak katolické, tak evangelické pojetí víry. Není tedy divu, že i manžel sestry Fišerové byl katolík, a i tady, dle vyprávění dcery, byla rozdílnost víry obohacením, nikoliv problémem.

S velkou radostí všichni uvítali vysluhování ekumenických bohoslužeb. Jiřinka prožila celý život v Horní Branné. Od malička byla vedena k práci nejenom v domácnosti, ale i v hospodářství. Vystudovala ekonomický obor na zemědělské škole ve Vysokém nad Jizerou a pracovala jako účetní. Manžel sestry Fišerové bohužel utrpěl krátce po narození mladší dcery vážný úraz, který ho často vyřazoval z běžného života a Jiřinka musela převzít i těžší práci v hospodářství.

Jiřinka vedla dlouhá léta s velkou pečlivostí účetnictví sborům v Jilemnici, Křížlicích a Vrchlabí. I s přibývajícimi léty stále dokázala sledovat nové trendy nejenom v tomto oboru a stále byla připravená se učit. Jiřinčina služba ve sboru ale čísla nekončí. Dokázala vidět nedostatky a uměla je též odstranit. Pokud na některou z prací sama nestačila, zorganizovala brigádu či našla odborníka. Byla dlouholetou členkou staršovstva. Na sestru Fišerovou si vzpomenu vždy, když přicházím na jilemnickou faru. Na vlastní náklady nechala jako dar sboru zhotovit kamennou desku s biblí a kalichem, která je umístěná u vchodu do budovy.

Nejenom ve sboru, ale i v obci se těšila velké oblibě a důvěře. Pokud jí to zdraví dovolilo, docházela do klubu důchodců v pečovatelském domě v Horní Branné, aby svým přátelům poutavě vyprávěla, předčítala a společně s nimi zpívala. Bezsporu měla velký vypravěčský talent. Jiřinka byla členkou Jilemnického spolku paní a dívek. Místní slavnosti obohacovaly nejenom její kroje a kostýmy, ale také vtipné vyprávění v krkonošském nářečí.

Jiřinka zemřela doma, obklopená milující rodinou a doprovázená sestřičkami z domácího hospice Duha. Nám nezbývá než si říci: „Musíme se s tím nějak popasovat..., však on se o ni Pán Bůh postará!“

Kaplanská služba v nemocnici Jilemnice

JANA MICHLOVÁ, foto: Pavla Medřická

Nikomu z vás nepřejeme nic zlého, ale pokud byste se stali pacienti jilemnické nemocnice, tak každou středu odpoledne se můžete těšit na pravidelnou návštěvu našich nemocničních kaplanů. Faráři křížického a jilemnického sboru ČCE, tedy Jiří Weinfurter a Jakub Hála, pravidelně docházejí do nemocnice a z farářského taláru se převlékají do role nemocničních kaplanů.

Jaký je rozdíl mezi farářem a nemocničním kaplanem? A k čemu a komu jejich návštěvy slouží? Naši milí kaplani jsou součástí paliativního nemocničního týmu a přispívají nejen k jeho genderovému vyrovnání (2 muži doplňují spolek 5 žen), ale plní zde i důležitou roli. Paliativní tým slouží vážně nemocným pacientům a jejich rodinám a pomáhá jim řešit fyzické, psychické, ale i sociální či ekonomické problémy související s vážnou nemocí, dále pomáhá zjistit, co pacient a jeho rodina potřebuje a zároveň se jejich přání a potřeby snaží pomoci naplnit.

Součástí našeho týmu je lékařka, zdravotní sestry, zdravotně-sociální pracovníce a v neposlední řadě nemocniční kaplani. Každý z členů týmu má svoji důležitou úlohu a všichni společně pak můžeme přispět k tomu, aby pacientům byla poskytnuta rozmanitá podpora ve všech důležitých oblastech.

Snažíme se tedy ulevit nejen od fyzických strastí (bolestí a jiných potíží), ale nahlédnout na člověka jako na bytost žijící ve vztazích a hledající podporu. Proto pečujeme o fyzickou i duševní pohodu a zajišťujeme pomoc při řešení sociálních a ekonomických problémů.

Nemocniční kaplani jsou připraveni poskytnout duchovní podporu lidem, kterým vstoupila do života nemoc. Nabízí vnímavou přítomnost, pozorné naslouchání a porozumění. Poskytují akutní psychickou pomoc v těžkých situacích, pomáhají se zorientovat se v těžké nebo náhlé životní situaci. Jejich podpora je určena každému člověku, bez ohledu na jeho vyznání a (ne)náboženské přesvědčení.

Rozhodně se nejedná a nikdy nesmí jednat o žádnou evangelizaci a přesvědčování o víře. Nemocniční kaplan především naslouchá a podporuje. A sice jsme přesvědčení, že k naší službě, tedy k pomoci druhým, někteří z nás osobně Boha potřebujeme a přinášíme s sebou, ale je skrytý v naší pokoře a laskavosti k druhým. Na požádání, či pokud je vhodná situace, je samozřejmě možné poskytnout modlitbu, četbu z Bible nebo jinou náboženskou podporu, ale hlavním posláním kaplanské služby je péče o spirituální potřeby jakéhokoliv člověka. Je to hledání smyslu věcí i situacích, kdy se často může zdát, že smysl postrádají.

Hledání naděje a světla v temných dnech. Ujistění o podpoře, a také nabídka

času, který s pacientem lze strávit i ve chvílích, kdy ostatní personál musí zvládnout péči o mnoho lidí najednou a čas na klidný rozhovor jim nezbývá.

Kaplani jsou k dispozici nejen vážně nemocným, ale všem, kteří službu potřebují nebo o ni stojí, ať už je povaha jejich nemoci jakákoliv. Zároveň jsou podporou i pro personál nemocnice a příbuzné nemocných či pozůstalé. Nemalou zásluhu také mají na podpoře celého paliativního týmu, zásobují nás nejen krátkým zastavením, zamyšlením a modlitbou, ale také specifickým humorem a skvělou společností, ve které se cítíme dobře. Díky naší týmové spolupráci můžeme pro pacienty dělat mnohem víc, než co bychom dokázali jako jednotlivci.

Přesto, že o práci nemocničních kaplanů existuje mezi lidmi mnoho mýtů a nedorozumění, věřím, že trpělivou a dlouhodobou prací našich kaplanů se pomalu daří touto službou vnášet do zdravotnického prostředí chybějící dílky v pohledu na člověka. Na člověka, který je nejen soubor orgánů, ale bytost s jedinečnou spirituální zkušeností, bytost neustále hledající naději.

Velmi jim za tuto službu děkuji.

Pod leckdy tajuplným a zavádějícím názvem „evangelický sbor“ se (ne)skrývá společenství lidí, kteří společně jdou svojí životní cestu křesťana. Každý ji prožíváme po svém, ale je pro nás důležité, že to můžeme dělat společně.

O historii a současnosti našich čtyř sboru jste se mohli dočíst v loňském ročníku JaKoLeVu. V tomto čísle jste mohli do života našich sborů nahlédnout skrze různé naše aktivity. Pokud se k nám chcete někdy přidat, tak tady jsou naše společné plány, a níže se dočtete, co se ve kterém sboru děje samostatně.

Společná setkání

Víkendovky dětí v Křížlicích jaro a podzim

Víkend rodin a přátel v Horském Domově v Herlíkovicích 14.–16. dubna

Dětský tábor pod stanem 13.–20. srpna

Hovory každé třetí úterý v měsíci (pokaždé v jiném sboru)

Consonare, trubáci čtvrtek 17:00 (místo dle domluvy)

Libštát

Bohoslužby neděle 9:00

Biblická hodina pro děti (tzv. náboženství) pátek 13:30

Biblická hodina pro dospělé od adventu do Velikonoc dle domluvy 1x za 14 dní

Festival Libštátské pozdní léto, koncerty a divadla srpen až listopad

Bazar oblečení říjen/listopad

Jilemnice

Bohoslužby neděle ve Valteřicích 8:30 a v Jilemnici 10:00

Biblická hodina pro dospělé 1. středu v měsíci ve Valteřicích 18:00, 2. a 4. středu v měsíci v Jilemnici 17:00

Biblická hodina pro děti Horní Branná 13:40, Jilemnice 12:15

Setkání „chlapi“ druhé úterý v měsíci 19:00

Férová snídaně 13. května

Blešák na farní zahradě 3. června

Voda květen a červenec

Křížlice

Bohoslužby neděle 9:00

Křesťanská výchova pro mladší děti pátek 16:00 v ZŠ ve Víchové nad Jizerou

„Bible pro život“ biblická hodina u Fišerů pátek ob týden 18:00

Koncerty „Tradice alternativy“ vybrané soboty od června do srpna

Bigbítové bohoslužby 30. července

Křížlické podletí 9. září

Vrchlabí

Bohoslužby 9:00 Vrchlabí a první neděli v měsíci 11:00 Strážné

Biblická hodina pro dospělé vybraná úterý 15:30

Biblická hodina ve Speciální škole Diakonie čtvrtek 8:45

Otevřená fara, besedy s hostem vybrané úterý v měsíci 17:30

Ukrajinské obědy středa a čtvrtek 11:30-12:30

Biblická hodina pro děti ve středu 14:00

Setkání konfirmandů ve středu 15:30

TenSing v pátek 14:00

Benefiční festival Zahrada 10. a 11. června

Libštát

farář Mgr. Petr Hudec, tel. +420 721 141 691

petr.hudec@evangnet.cz

www.libstat.evangelnet.cz

bohoslužby v Libštátě: v neděli od 9:00

číslo sborového účtu: 192982562/0300

Křížlice

farář Mgr. Jiří Weinfurter, tel. +420 736 629 455

jiri.weinfurter@evangnet.cz

www.krizlice.evangelnet.cz

bohoslužby v Křížlicích: v neděli od 9:00

číslo sborového účtu: 1261617329/0800

Jilemnice

farář Mgr. Jakub Hála, tel. +420 734 143 781

jilemnice@evangnet.cz

www.jilemnice.evangelnet.cz

bohoslužby ve Valteřicích: v neděli od 8:30

bohoslužby v Jilemnici: v neděli od 10:00

číslo sborového účtu: 1261616369/0800

Vrchlabí

farář Michael Pfann, Ph.D., tel. +420 605 028 995

vrchlabi@evangnet.cz

www.vrchlabi.evangelnet.cz

Facebook: [evangelici.vrchlabi](https://www.facebook.com/evangelici.vrchlabi)

bohoslužby ve Vrchlabí: v neděli od 9:00

bohoslužby v Herlíkovicích: 1. neděle v měsíci od 11:00

číslo sborového účtu: 1301838389/0800

Libštát

Jiří Kotas

kotas.stavko@seznam.cz

tel. + 420 603 848 846

Křížlice

Jiří Kužel

mudrkuzel.jiri@seznam.cz

tel. + 420 481 544 500

Jilemnice

Pavla Zemánková

pavla.zemankova@centrum.cz

tel. + 420 778 534 979

Vrchlabí

Jakub Kašpar

jakub.kaspar75@gmail.com

tel. + 420 724 175 927

Diakonie

Českobratrské církve evangelické

Diakonie tvoří společenství, které v milosrdenství a s nadějí, fortelně pomáhá potřebným.

Pomáháme rodinám najít rovnováhu.

RANÁ PÉČE - SLUŽBA PRO RODINY, KTERÉ PEČUJÍ O DĚTI SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM 0 - 7 LET

Pomáháme pečovat o vaše blízké v domácím prostředí.

OSOBNÍ ASISTENCE

Pomáháme rodinám v těžké situaci na cestě ke spokojenému životí.

SOCIÁLNĚ AKTIVIZAČNÍ SLUŽBY PRO RODINY S DĚTMI

Pomáháme navracet osoby se zdravotním znevýhodněním do běžného života. (práce, život, bydlení)

SOCIÁLNÍ REHABILITACE SPIRÁLA